Дәрбәнд

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК.

100 1921·2021 ДАССР

Тәсисчи: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МӘТБУАТ ВӘ ИНФОРМАСИЈА АКЕНТЛИЈИ

12+

№5 (98404) 1920-чи илдән чыхыр 3 ФЕВРАЛ 2023-чи ил, ҹүмә.

Гијмәти 2 рубл.

ВАЧИБ СЕМИНАР МҮШАВИРӘ

Заур Аскендеров: Рәгәмсал игтисадијјата кечид дөвләтин инкишафыны приоритет мәгсәдидир

Февралын 1-дә Дағыстан Дөвләт Халг Тәсәррүфаты Университетинин базасында кечирилмиш «Әрази мәлуматларынын милли системи» РФ дөвләт программынын реализә едилмәси мәсәләси үзрә семинар мушавирәдә Халг Мәҹлиси сәдри Заур Аскендеров иштирак етмишдир.

Тәдбир Дағыстан һөкүмәти сәдри Абдулмүслим Абдулмүслимовун рәһбәрлији алтында кечмишдир. Бурада һәмчинин дә бир сыра профил назирлик вә идарәләрин, мүәссисә вә тәшкилатларын, бәләдијјә бирләшмәләринин башчылары иштирак етмишләр. ДР һөкүмәтинин сәдри Абдулмүслим Абдулмүслимов өзүнүн кириш сөзүндә гејд етмишдир ки, Дағыстан Шимали Гафгаз Даирәсинин субјектләри арасында әрази мәлуматларынын милли системи јарадылмасы үзрә пилот рекиона чеврилмишдир. Бунунла белә республика илкин мәрһәләдә артыг бу ишә гошулан республикаларда бирлидир. Заур Аскендеров өз тәрәфиндән гејд етмишдир ки, рәгәмсал игтисадијјата кечид дөвләтин инкишафынын приоритет милли мәгсәдләриндән биридир. Онун сөзләринә көрә Русија Президенти Владимир Путин вә Дағыстанын башчысы Серкеј Меликов бу мәсәләјә бөјүк диггәт јетирирләр.

««Әрази мәлуматларынын милли системи» дөвләт програмы дикәр информасија системләрилә интеграсија едилмиш ваһид рәгәмсал еһтијјатлар мәлуматларынын јарадылмасына јөнәлдилмишдир. Бу күнкү мүшавирә бәләдијјә бирләшмәләри вә бүтүнлүкдә республика үчүн вачиб әһәмијјәтә маликдир. Әрази мәлуматлары мөвзусу- бу ирәлијә дөғру јени аддымдыр»,-дејә Халг Мәҹлисинин сәдри бунунла јанашы гејд етмишдир ки, прграмын республика әразисиндә реализә едилмәси јени тәләбләрә мүвафиг олараг торпаг вә дашынмаз әмлаклар һаггында мәлуматларын дәгигләшдирилмәсинә көмәк едәчәкдир.

Заур Аскендеровун фикринҹә јарадылачаг рәгәмсал платформаја мүвафиг мәлуматларын нә гәдәр вахтында вә дүзкүн дахил едилмәсиндән әразиләрин сәмәрәли инкишафы асылы олачагдыр. О гејд етмишдир ки, депутатлар музакирә олунан програма Парламент нәзарәти кечирмәклә јанашы һәм дә рәгәмсал платформанын долдурулмасы үзрә мүвафиг ишин кечирилмәсиндә бәләдијјә бирләшмәләринин мүдријјәтинә, дикәр марагы олан бүтүн идарәләрә һәртәрәфли көмәк көстәрмәјә јөнәлмишләр. Сонра бәләдијјә бирләшмәләр саһәсиндә дөвләт програмынын реализә едилмәси үзрә Дағыстанын әразисиндә кечирилән иш һаггында мәлуматла вә 2023-чи илин планлары һаггында Заур Еминов чыхыш етмишдир. сонра семинар-мүшавирәнин кедишатында ДР үзрә Росреестер идарәсинин иҹара һакимијјәти вә бәләдијјә бирләшмәләри органлары илә һәмин дөвләт програмынын реализә едилмәси үзрә гаршылыглы фәалијјәтин тәшкили һаггында мәсәләјә бахылмышдыр.

ДР үзрә Росреестер Идарәсинин рәһбәри Арсен Пирмәһәммәдов данышмышдыр. Гејд едилмишдир ки, бир сыра бәләдијјәләр көстәрилән програмын реализә едилмәси саһәсиндә бир сыра мүсбәт нәтиҹәләрә наил олмушлар. Бунунла јанашы хүсуси диггәт јетирилмәли чатышмамазлыгларда вардыр. көрүлән ишләрин нәтиҹәләри үзрә фәргләнән бәләдијјәләр ДР үзрә Росреестер Идарәсинин рәһбәри Арсен Пирмәһәммәдовун тәшәккүр мәктублары илә гејд едилмишдир.

Тәдбирин ахырын да һөкүмәт сәдри Абдулмүслим Абдулмүслимов һәмин програмын реализә едилмәсиндә чәлб едилдикләринә, һәмчинин дә Парламент спикеринин бу програмын иҹрасыны кедишатына Парламент нәзарәтинин тәмин едиләҹәјинә тәшәббүсүнә көрә тәшәккүрүнү билдирмишдир.

Парламентин спикери өз нөвбәсиндә һөүмәт тәрәфиндән «Әрази мәлуматларынын милли системи» дөвләт програмынын реализә едилмәси үзрә һөкүмәт тәрәфиндән кечирилмиш бөјүк ишә, еләҹәдә һөкүмәтин витсе-назири ДР-ин торағ вә әмлак мүнасибәтләри үзрә назири Заур Еминова семинар мүшавирәнин јахшы тәшкилинә көрә тәшәккүрүнү билдирмишдир.

Тәдбир баша чатдыгдан сонра Заур Аскендеров вә Абдулмүслим Абдулмүслимов мүвәггәти али мәктәбин әразисиндә јерләшән «Алтаир» истедадлар инкишафы мәркәзинә кәлмишләр.

Мәркәз үзрә екскурсијаны Дағыстан Дөвләт Халг Тәсәррүфаты Университетинин елми иш үзрә проректору Залина Абдуллајева кечирмишдир. О билдирмишдир ки, мәркәз Сочи шәһәриндәки «Сириус» ири тәһсил мәркәзинин аналогудур. Мүәссисәнин әсас вәзифәләри истедадлы ушагларын ашкар едилмәси вә дәстәкләнмәсидир. Екскурсијанын кедишатында телевизија студијасы вә еләҹәдә кәнҹ истедадлар тәһсил алан биолокија, физика вә кимија үзрә аудиторијаларда олмушлар.

ДР Халг Мәҹлиси Аппарытынын информасија аналитик шөбәси

БУ НӨМРӘДӘ

Вачиб һесабат

сәh. 2

Дәрбәнд рајонунда инвестисија лајиһәси реализә едиләчәкдир

сәh. 3

Рүстәм Мурадов шаир Рәсул Һәмзәтовун јарадычылығынын популјарлашдырылмасы тәшәббүсүнү дәстәкләјиб

сәh.6

Рәсулу охујуруг

сәh. 7

Әмәкдашлығын инкишафы мүзакирә едилмишдир

сәh 8

Ваҹиб һесабат

Актуал мәсәләләр үзрә һәфтәлик мүшавирәдә

Дағыстанын башчысы Серкеј Меликов һакимијјәт органлары илә актуал мәсәләләр үзрә, о ҹүмләдән республиканын енержи вә газ тәҹһизатынын кејфијјәтинин артырылмасы вә бирбаша хәттә дахил олмуш вәтәндашларын мүраҹиәтләрилә ишлә бағлы һәфтәлик мүшавирә кечирмишдир.

Електрик шәбәкәләри тәсәррүфаты

«Россети Северныј Гафгаз» ПАҸ-ын баш директору Роман Левченко Дағыстанын сакинләринин електрик енержиси илә етибарлы тәминатынын артырылмасы үзрә тәдбирләр вә 2023-ҹү илин јанвар ајындаки гәза-бәрпа ишләри һаггында мәлумат вермишдир. Хүсусән Каспијски шәһәриндәки дәгиг механика заводунун јармстансијасында баш верән гәзаны шәрһ едәрәк о демишдир: «Һазырда јармстансија мүвәггәти схем үзрә ишләјир, истеһлакчылар ики трансформатордан електрик енержиси алырлар. Һазырда онларын јүкләнмәси гејдә алынмамыш, демәли истеһлакчыларын мүвәггәти кәсилмәси олмајаҹагдыр. Биз јармстансијаја сәјјар трансформаторун кәтирилмәсини вә сонра јенисини гурашдырмага планлашдырмышыг»,-дејә Левченко изаһат вермишдир.

«Маһачгалада баш вермиш кәсилмәләр һаггында данышанда о мәлумат вермишдир ки, јени трансформатор артыг «Маһачгала-110» јарымстансијасында ишә салынмышдыр ки, бурада баш вермиш гәза вәзијјәти мәркәз рајонларынын бириндә күтләви вә узун мүддәт енержи верилмәсинин кәсилмәсинә сәбәб олмушдур. Мүтәхәссисләр һесаб едирләр ки, бу Маһачгала сакинләринин бир һиссәсинин електрик енержиси тәҹһизатында мүвәггәти фасиләләр проблеминин һәлл едәҹәкдир. Нәзәрдә тутулмуш тәдбирләр сырасында Роман Левченко «Маһачгала-110» јарымстансијасында даһа ики трансформаторун бунлардан күҹлүләрилә әвәз едиләҹәјини, еһтијјат трансформаторун алынмасы имканларына бахылмасыны билдирмишдир. Еләҹәдә јарымстансијаларын ишинә нәзарәт апарылыр, гыздырылма мөвсүмүнүн ахырына кими Дағыстанда ишләјәҹәк ихтисаслы бригадалар формалашдырылмышдыр. Бунунла белә «Россети Северныј Гафгаз» ПАҸ-нын директору гејд етмишдир ки, республиканын електрик шәбәкәләри комплексинин етибарлығынын артырылмасы үчүн хүсуси програмын реаллашдырылмасы давам етдириләҹәкдир. Електрик енержиси верилмәсинин кәсилмәләри әсасән саһибсиз шәбәкәләрдә баш вермишдир. 2021-2022-ҹи илләрдә гыша һазырлыг үзрә ишләр көрүлән јерләрдә кәсилмәләр олмамышдыр. Ҹари илдә сонракы пајыз-гыш дөврүнә һазырлыг үзрә мүвафиг тәдбирләрин көрүлмәсинә ајрылмыш вәсаитләр өтән илдәкиндән аз олмајаҹаг. Бүтүнлүкдә исә ҹари илин икинҹи кварталындан башлајараг программызын биринҹи мәрһәләсинин реаллашдырылмасына вә илк нөвбәдә рекионда тәҹһизат мәркәзләринин дејишдирилмәсинә башлајаҹағығ. Бизим графикимиз вар, зәннимҹә бүтүн нәзәрдә тутулдуғу ишләр оператив һәлл едиләҹәкедир» дејә Левченко билдирмишдир.

Газ комплекси

«Газпром Межрегионгаз Махачкала» ММҸ-нин баш директору Ленар Мансуров јығынҹағ чәрчивәсиндә газ тәҹһизаты системинин ишиндәки позунтуллар нәтиҹәсиндә јанғынларын баш вермәси, онларын арадан галдырылмасы вә вәзифәли шәхсләрин мәсулијјәтә ҹәлб едилмәси һаггында мәлумат вермишдир. Газын јүксәк тәзјиги илә әлагәдар Маһачгаланын Лаптиев күчәси үзрә јашајыш биналарынын мәнзилләриндә баш вермиш јанғынлар һаггында сөһбәт кетмишдир. 6500 нәфәрә јахын әһалиси олан 40 чохмәнзилли вә 50 шәхси ев газсыз галмышдыр. Бу күнә сырадан чыхмыш газ регулјасијасы мәнтәгәси дејишдирилмиш вә јанғындан зәрәр чәкән евләрдән башга истеһлакчылара газ верилмәсинә башланмышдыр. Сакинләрин сағламлығына вә ја һәјјатынын тәһлүкәсизлији тәдбирләринә ҹаваб вермәјән хидмәтләрин көстәрилмәсинә көрә һәмин факт үзрә ҹинајјәт иши галдырылмышдыр. Гәзанын тәхмини сәбәби газын зәифләдилмәси мәнтәгәсинин сырадан чыхмасы вә клапанын алтына бәре фраксијанын дүшмәси нәтиҹәсиндә шәбәкәләрдә газын тәзјигинин кәскин сычрајышы баш вермәсидир.

Ленар Мансуровун сөзләринә көрә һазырда «Маһачгала вә Дағыстан» ГБҸ мәһсулијјәт зонасында олант бүтүн газ бөлүшдүрүҹү мәнтәгәләринин тәһдиди кечирилир. Бунунла белә зәрәр чекәнләрә компенсасија өдәниләҹәкдир.

Рекионун башчысы һакимијјәт органларына бу процессдә вәтәндашларын марагларынын горунмасынын тәмин едилмәсини тапшырмышдыр. Серкеј Меликов һәмчинин дә енержи тәҹһизаты ширкәтләринин рәһбәрләриндән әһалијјә көстәрилән хидмәтләрини кејфијјәтинә вә вәтәндашларын мүраҹиәтләринә вахтында реаксија верилмәсини тәләб етмишдир.

Дағыстанын башчысы илә бирбаша хәтт

ДР башчысы вә һөкүмәти мүдријјәти рәһбәринин мүавини-ДР башчысы мәтбуат-хидмәтинин вә информасија сијјасәти идарәсинин рәисинин мүавини Рашид Акавов республика башчысы илә бирбаша хәттдә дахил олан мүраҹиәтләрлә ишләмәси һаггында мәлумат вермишдир. Һәмин вахтда вәтәндашлардан 4,5 миндән артыг суал дахил олмушдур. Дағыстанлыларын мүраҹиәт етдији әсас проблемләр енержи тәҹһизатына, әразиләрин абадлашдырылмасына, јолларын, тәһсилин вә сәһијјәнин кејфијјәтинә аид иди. Бәзи тапшырыгларын иҹрасына оператив гајдада артыг өтән һәфтәдә башланмышдыр. Белә ки, әллил ушаг Заира Сүлејманованын анасы үчүн Гајтаг рајонунун башчысы тәрәфиндән лазыми дәрманлар вә әллил арабасы алынмыш, «Колесо добра» фонду үчүн бинанын кирајәсинин өдәнилмәси мәсәләси, Шамил рајонунун Хеда кәндиндән әллил үчүн игтисаслашдырылмыш тибб чарпајы алынмышдыр. Бирбаша ефирдә сәсләндирилмиш бир сыра мәсәләләр һәлл олунмасы мәрһәләсиндәдир. Серкеј Меликов бу просессин хүсуси нәзарәтдә сахланылмасына тапшырыг вермишдир.

Рәгәмсал инкишаф

Республикада рәгәмсал трансформасија үзрә көрүлән тәдбирләр мүшавирәнин мөвзуларындан бири олмушдур. ДР-ин рәгәмсал инкишафы назири Јури Һәмзәтов онлар һаггында данышмышдыр.

Назирлијин башчысынын сөзләринә көрә «Рәгәмсал бәрабәрсизлијин арадан галдырылмасы» програмы үзрә 100-500 нәфәрәдәк әһалиси олан уҹгар јашајыш мәнтәгәләринин мобил рабитәси тәҹһизаты үзрә ишләр давам етдирилир, илин ахырынадәк 65 јаш мәнтәгәсиндә база стансијалары тикиләҹәкдир. «122» нөмрәси үзрә вәтәндашлара ваһид оператив көмәк хидмәтинин фәаллијјәти үчүн лазыми аваданлыг алынмышдыр.

2022-ҹи илин октјабр ајында республика «ГосВеб» лајиһәси үзрә пилот рекионлар сырасына дахил олмушдур. Бундан әсас мәгсәд федерал ганунвериҹилијинин тәләбләринә мүвафиг мәктәб, кәнд бирләшмәләри мүдријјәтләринин рәсми сајтларынын јарадылмасыдыр.

Һазырлајан: М.Сејидов

Үч зибил чешидләјиҹи комплексин тикинтиси планлашдырылыр

Јанварын 31-дә Дағыстан Республикасынын Һөкүмәтинин сәдри Абдулмүслим Абдулмүслимов Дағыстан Республикасынын еколокија вә тәбии сәрвәтләр назирлијинин коллективи илә көрүш кечирмишдир.

Баш назир идарәнин әмәкдашлары илә 2022-ҹи илдә еколокија вә тәбии сәрвәтләр саһәсиндә ишинин нәтиҹәләрини мүзакирә етмиш вә 2023-ҹү илин вәзифәләрини мүәјјән етмишдир.

Еколокија вә тәбии сәрвәтләр назирлијиндән даһа фәал иш көзләдијини гејд едән назирләр кабинетинин башчысы еколожи вәзијјәтә нәзарәт саһәсиндә назирлијин ишиндә бәзи чатышмамазлығларыны тәнгид етмишдир.

«Бүтүн назирликләр арасында ән чәтин вәзифәләр бу күн еколокија вә тәбии сәрвәтләр назирлијин гаршысында дурур. Сизин ишиниз көз габағындадыр, бир сыра истигамәтләр үзрә сон нәтиҹәдә әһалинин сағламлығы вә тәһлүкәсиз јашамасы илә бағлы тәҹили тәдбирләр көрүлмәси тәләб олунур. Бәрк коммунал туллантылары илә ишләмәк-архиваҹиб мәсәләдир. Туллантыларла ишләнилмәнин әрази схеми биздә актуаллашдырылмышдыр. Бәрк коммунал туллантылары илә ишләмәк үзрә инфраструктурун јарадылмасы мәгсәдләри илә «Республика еколожи оператору» ММҸ компанијасы јарадылмышдыр. 2022-ҹи илин сентјабр ајында 3 консес сазиши бағланмыш, зибил чешидләмә комплексләрин тикинтиси үчүн субсидијалар верилмәсинә Русијанын тәбии еһтијјатлар назирлијинә верилән сифариш сонралар тәсдиг олунмушдур. 2022-ҹи ил үчүн 4,2 милјард рубл, вә еләҹәдә 2023-2024-ҹи планлы дөврдә республикаја 1,8 милјард рубл вә 629 милјон рубл лимитләр ајрылмыш, һансы ки, бу вәсаитләр һәмчинин дә зибил чешидләмә комплексләринин тикинтиси үзрә ишләрин көрүлмәси үчүн консесионерә вериләҹәкдир. Гарабудахкәнд, Дәрбәнд вә Хасавјурт рајонларында үмуми күҹү илдә 950 мин тон туллантылары емал едән комплексләрин тикинтисинә јахын вахтларда, феврал ајында башланмалыдыр»,-дејә о гејд етмишдир.

Абдулмүслимов өз чыхышында һәмчинин дә 2023-ҹү илдә Хасавјурт, Бујнакски, Јужно-Сухокумск, Каспијски шәһәрләринин сәрһәдләриндә јерләшән тулланты јерләрини рекултивасијасы үзрә ишләрин башланаҹағыны сәсләндирилмишдир. 30 һектардан артыг торпағын тәсәррүфат дөвријәсинә гајтарылмасы планлашдырылыр.

««Еколокија» милли лајиһәсинин «Тәмиз өлкә» федерал лајиһәси тәдбирләринин реализә едилмәси чәрчивәсиндә 2023-ҹү илдә бу мәгсәдләрә республикаја 1 милјардан артыг рубул ајрылмышдыр» дејә о данышмышдыр.

Абдулмүслимов өзүнүн чыхышында судан истифадә вә су објектләринин мүһафизәси мөвзусуна хүсуси диггәт јетирмишдир. 2022-ҹи илдә бу истигамәт дә назирлик тәрәфиндән нә ҹүр иш апарылмасыны о сәсләндирмишдир.

«Өтән илдә 467 јашајыш мәнтәгәсиндә Дағыстан Республикасынын әразисиндән субасма зоналарынын мүәјјән едилмәси үзрә ишләр баша чатдырылмыш, мүвафиг мәлуматлар ЕГРН-ә дахил едилмишдир. Рутул рајонунда Ихрек вә Дәрбәнд рајонунда Гала кәндләринин мүһафизәси мәгсәдилә су објектләринин тәмизләнмәси үзрә ишләр көрүлмүшдүр. Рутул рајонунун Кумук вә еләҹәдә Маһачгала шәһәринин сәрһәдләриндә Черкес-Озен чајынын мүһафизәси үзрә тәдбирләрә башланмышдыр. Ахты рајонунун Ахты кәндинин мүһафизәси үчүн Самур чајында саһил мөһкәмләндириҹи горғулар тикилмиш вә еләҹәдә Терек чајында ики суһасарланмасы саһәләринин әсаслы тәмиринә башламышдыр. Гајыкәнд рајонунда Адҹи (Папас) көлүнүн тәмизләнмәси үзрә лајиһә һазырланмышдыр. Тәмизләнмә үзрә ишләрин 2023-2024-ҹи илләрдә көрүлмәси планлашдырылмышдыр» дејә баш назир данышмышдыр.

Үмуми јајылмыш фајдалы газынтылар чыхарылмасы мәсәләсинә кечән назирләр кабинетинин рәһбәри гејд етмишдир ки, бу мәсәлә назирлијин хүсуси нәзарәтиндә олмалыдыр.

«Бу ҹүр фајдалы газынтыларын чыхарылмасына 189 һүгуг лисензијасы верилмишдир. Лесинзија шәртләринин позулмасына көрә 50 лесинзија фәалијјәти дајандырылмышдыр. Өтән илдә 3,8 милјон куб метри һәҹминдә бу ҹүр фајдалы газынтыларын еһтијјаты дөвләт балансына дахил едилмишдир. Бу һәҹмләр тәбиәтдән истифадә едәнләрин һесабына көрүлмүш кеолог ахтарыш ишләр нәтиҹәсиндә бүдҹә вәсаитләри ҹәлб олунмадан һәлл едилмишдир. Фајдалы газынтылар чыхарылмасы илә мәшғул олан бүтүн мүәссисәләр верки органларында һүгугу шәхс вә фәрди саһибкар кими гејдијјата алынмышдыр. Үмуми јајылмыш фајдалы газынтыларын чыхарылмасындан верки үзрә республика бүдҹәсинә 23,6 милјон рубл дахил олунмушдур ки, бу да 2021-ҹи илдәкиндә 1,3 дәфә чохдур. Бу иши давам етдирмәк лазымдыр» дејә Абдулмүслимов бәјан етмишдир.

ДР Һөкүмәти сәдринин чыхышындан сонра структур бөлмәләрин рәһбәрләри баш назир тәрәфиндән сәсләндирилмиш истигамәтләр үзрә изаһатлар вермиш, еләҹә дә вәзијјәтин јахшылашдырылмасы үчүн көрүләҹәк тәдбирләр һаггында данышмышлар.

Дејиләнләри гулаг асыб Абдулмүслимов назирлијин ишинин сәмәрәсини артырылмасы механизмләрини вә хүсусилә һејванат аләми објектләринин мүһафизәси вә хүсуси мүһафизә олан саһәләрин ишинин фәаллашдырылмасыны тапшырмышдыр.

ДР һөкүмәтинин мәтбуат-хидмәти

РЕСПУБЛИКА ХӘБӘРЛӘРИ

Јан алмаларын (причал) тәмиринә башланмышдыр

Маһачгала тичарәт лиманында һидротехники гурғуларын тәмиринә башланмышдыр.

Мүәссисәнин мәтбуат-хидмәти бу һагда информасија Акентлијинә мәлумат вермишдир.

«Чари илдә мүәссисә једди јан алманы-алтысы нефт лиманында вә бири тахыл терминалы рајонунда тәмир етмәјә планлашдырмышдыр» дејә мәлуматда билдирилир.

Лиман нүмајәндәсинин сөзләринә көрә һидротехники гурғуларын комплекс тәһдиди кечирилмәсинин кедишатында тәкчә гурғуларын узун өмүрлүлүјүнә вә етибарлылығына тәсир едән кәрланмалар ашкар едилмәмишдир. Бәзи горғулар кејфијјәтли дејишикликләрә көрә сырадан чыхмыш вә гәза вәзијјәтиндәдир. 20 илдән артыг бурада тәмир апарылмамышдыр.

«Техники тапшырыға мувафиг олараг подрат тәшкилатынын мүтәхәссисләри јан алманын свај әсасларыны вә шпунт диварларыны антикорозија маддәләри илә тәмизләјирләр. Тахыл јан алмасы ачыначағлы вәзијјәтдәдир. Бурада корозијај илә зәдәләнмиш техноложи мејданчалар елементләринин вә шварт көјәртәләрин тәмириндән башга дикәр лазыми саһәләрин һиссәләри дејишдирилмәлидир» дејә Акентлијинин һәмсөһбәти данышмышдыр.

О гејд етмишдир ки, подратчылар објектә һәм јан алмалардан, һәм дә сујун ичиндән ишләјирләр. Лиманын башчыларынын сөзләринә көрә фәалијјәтдә олан мүәссисәдә тәмир ишләри истеһсалат просеси дајандырылмадан апарылыр вә икинчи кварталын ахырына баша чатдырылмалыдыр.

«Дағыстан» РИА

МӘДӘНИЈЈӘТ ХӘБӘРИ

Дағыстанлы «Russian Photo Awards» мүкафатынын номинанты олмушдур

Заур Әлијев

«Шимал мәркәзи»ндә «Russian Photo Awards» фотографија саһәсиндә баш Үмумрусија мүкафатынын тәгдим етмә мәрасими кечирилмишдир ки, «Toj шәкили» номинасијасында дәрбәндли Кемран Ширәлијев галиб кәлмишдир. Бу һагда информасија Акентлијинә мүкафатын тәшкилатчылары мәлумат вермишләр.

20 мүхтәлиф номинасијаларда мүсабигәдә чәмиси 10506 фотограф иштирак етмишдир. 40 експерт вә Русија фотографларындан ибарәт мүнсифләр командасы ишләри гијмәтләндирирди.

«Фотошәкилдә гејристандарт јанашма вә шаблонсуз көрүнмә Кемран Ширәлијевә баш Үмумрусија фотомүкафатыны алмаға имкан вермишдир»,- дејә мәлумат да билдирилир. Тәшкилатчылар һәмчинин дә билдирмишдиләр ки, «Russian Photo Awards» мүкафаты чари ил үчүн ишләрин гәбулуну ачмышдыр.

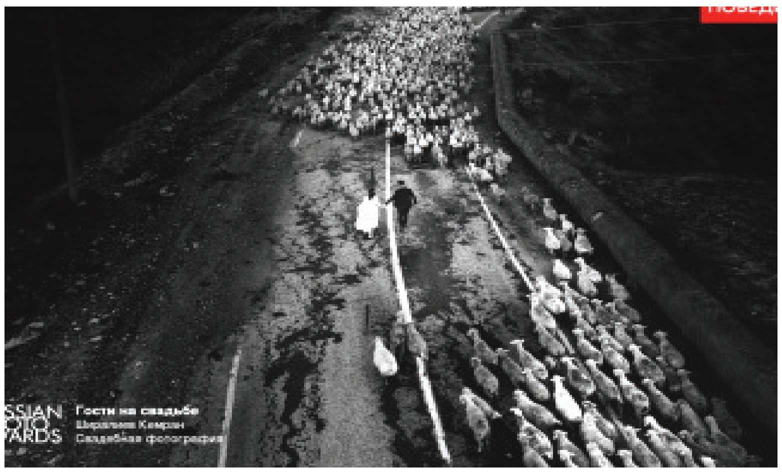

ТӘҺСИЛ ЈЕНИЛИКЛӘРИ

Дағыстанда јени технолокијалар бәјәнилмишдир

WEB-технолокијаларын истифадәсилә 9-чу синиф шакирдләри үчүн јекун сөһбәти кечирилмәсинин бәјәнилмәси информасијаларын ишләнилмәсинин рекионал мәркәзинин базасында кечирилмишдир. ИИРМ мәтбуат-хидмәтиндән информасија акентлијинә бу һагда мәлумат верилмишдир.

«Бәјәнилмәјә республиканын һәр бәләдијјәсиндән бир тәдрис тәшкилаты чәлб едилмишдир. Бәјәнилмәнин кечирилмәсиндә мәгсәд тәшкилаты, техники вә информасија гәрарларынын јекун сөһбәтинин кечирилмәси үчүн WEB технолокијаларынын тәтбиги үзрә тәдбирләрин реаллашдырылмасы чәрчивәсиндә јохланылмасы иди»,- дејә мәлуматда билдирилир.

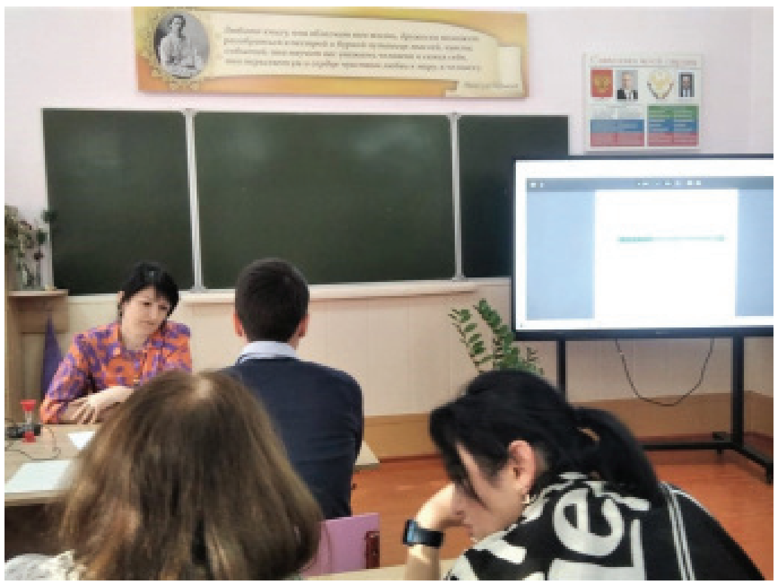

Нәзарәт тәдбирләри чәрчивәсиндә техники мүтәхәссисләр практикада WEB формасында иш процедурасыны ишләјиб һазырламыш вә кечирилмәнин кедишатында јаранмыш суаллара чаваблар алмышлар. Мәтбуат-хидмәтиндә хатырлатмышлар ки, 9-чу синифләрдә рус дили үзрә јекүн сөһбәтин кечирилмәсинин әсас мүддәти-8 феврал 2023-чү илдир, ЕС-9 WEB форматында бланксыз технолокијалар вә нәтичәләрин јығылмасы истифадә едилмәклә кечириләчәкдир. ЕС-9 кечирилмәсинин әсас фәрги ЕС-9 иштиракчыларынын нәтичәләринин топланмасы методикасындадыр, јени иштиракчыларын нәтичәләри о саат WEB формасына дахил едиләчәкдир. ЕС-9 кечирилмәсинин бу чүр схемасы нисбәтән садәләшмишдир, она көрәдә ЕС-9 һәр бир иштиракчысы үчүн бланкларын чап етдирилмәсинә вә онларын сонракы ишләнилмәсинә еһтијач галмыр.

8 феврал 2023-чү ил тарихдә 9-чу синифләрдә рус дили үзрә јекүн сөһбәт кечирилмәсинин әсас мүддәти илә јанашы 15 март вә 15 мај 2023-чү ил тарихдә әлавә мүддәтләр нәзәрдә тутулмушдур.

М.Сејидов

ИНВЕСТИСИЈА ЛАЈИҺӘСИ

Дәрбәнд рајонунда инвестисија лајиһәси реализә едиләчәкдир

Шәнбә күнү јанварын 28-дә Дағыстан Республикасы һөкүмәти сәдринин мүавини Нариман Абдулмүтәлибов ишчи сәфәрлә Дәрбәнд рајонуна кәлмишдир.

Сәфәр чәрчивәсиндә Нәриман Абдулмүтәлибов үзүмчүлүк вә алкогол регулјасијасы үзрә рекионал Комитәнин сәдри Шериф Керимханову вә Дәрбәнд рајонунун башчысы Мәвсүм Рәһимовун мүшаијтилә Дәрбәнд рајонунун Мичуринскиј кәндиндә 311,8 һектар саһәдә дамчы суварма илә үзүмлүјүн салынмасы үзрә инвестисија лајиһәсилә таныш олмушдур.

Рајон башчысынын дедији кими бу күнә һәмин саһәдә баш подратчы 8 километри узунлуғунда дренаж шәбәкәләрини тәмизләмиш вә 95 һектар саһәдә дренаж шуму галдырмышдыр.

«Әразинин тәшкили үзүмлүјүн салынмасы вә чаван тинкләрин бәчәрилмәси, торпаг саһәсинин суварылмасы үчүн һөвзәнин, торпаг саһәсинин дамчы сувармасы вә дренаж каналарынын гурашдырылмасы үчүн бир нечә ишчи лајиһә сәнәдләринин ишләниб һазырланмасы баша чатмаг үзрәдир. Календар плана мувафиг олараг үзүмлүкләрин салынмасы 2023-чү илин баһарында планлашдырылыр.»,- дејә Мөвсүм Рәһимов планлар һаггында данышмышдыр.

Дәрбәнд рајонуна сәфәрин нәтичәләрини јекунлашдыран Нәриман Абдулмүтәлибов гејд етмишдир ки, електрик шәбәкәләринә гошулмасы, суварма сујунун верилмәси вә торпагдан истифадә олунмасы илә бағлы сәсләндирилмиш бүтүн проблемләр ичра һакимијјәти вә јерли өзүнүидарә мәсул органлары илә бирликдә һәлл едиләчәкдир.

ДР Һөкүмәтинин мәтбуат-хидмәти

ДР ҺӨКҮМӘТИНДӘ

Абдулмүслим Абдулмүслимов КЕМЗ трансформаторлары илә бағлы тапшырыг вериб

Абдулмүслим Абдулмүслимов Дағыстанын енержи секторунда КЕМЗ трансформаторларынын истисмары имканларынын ишләниб һазырланмасы үчүн тапшырыг вериб

Кизлјар електротехника заводу илә танышлыг заманы Дағыстан һөкумәтинин сәдри Абдулмүслим Абдулмүслимова електрик енержисинин, 250 вә 400 kVA күчүндә ТМГ-250 вә ТМГ-400 јағ трансформаторларынын гурулмуш истеһсалы вә серијалы истеһсалы барәдә мәлумат верилиб.

КЕМЗ консернинин КВ-ТНП-нин баш конструктору Гимбат Гимбатовун сөзләринә көрә, гурғу һәм дашынманын асанлығыны, һәм дә дартма вә трансформатор јарымстансијаларында сонракы истисмары тәмин едән бир сыра конструксија хүсусијјәтләринә маликдир. «Гуру» һава илә сојудулмуш моделләрдән фәргли олараг, һаванын температуру вә рүтубәтиндәки далғаланмалара даһа давамлы олан јағлы моделләрдир.

Баш назир бу истеһсалы мүсбәт гијмәтләндирди вә Дағыстан Республикасы Баш назиринин биринчи мүавини Манвел Мажонтса «Россети Шимали Гафгаз» ПАО-нун баш директору Роман Левченко илә бирликдә електрик трансформаторларынын Дағыстан Республикасы әразисиндә, аваданлыгларын јүксәк кејфијјәтини нәзәрә алараг, гурашдырылмасы үчүн електрик тәчһизатынын мүмкүнлүјү мәсәләсини һәлл етмәји тапшырды.

«Дағыстан» РИА

ТӘБИӘТ

Зоолог суитиләрин өлүмү илә бағлы версијаны тәһлил едиб

Зоолог Дағыстанда суитиләрин өлүмүнүн әсас версијаларындан бирини тәһлил едиб

Алимләрин фикринчә, өтән илин сонунда Дағыстанда суитиләрин күтләви шәкилдә өлүмүнә сәбәб гағајылар вә зибилликләр олуб. Гырмызы Китаба дүшән нөвләрин нәслинин кәсилмәкдән, бөлкәнин еколокијасыны фәлакәтдән нечә хилас етмәк олар? Бу барәдә «МИР-24» телеканалы Чәнуби Федерал Университетинин Биолокија вә Биотехнолокијалар Академијасынын Зоолокија кафедрасынын досенти Тимофеј Барабашинлә данышыб.

2022-чи ил декабрын әввәлиндә Дағыстанын Тәбии Сәрвәтләр Назирлији Хәзәр дәнизинин саһилләриндә тапылан 2500 өлү Гырмызы Китаб суитиләрин олдуғуну елан етди. Онларын өлүмләринин зибилликләрлә, гағајыларла әлагәси нечәдир?

-Билдијимә көрә, һазырда «Гырмызы Китаб»а дүшмүш Хәзәр суитиләринин белә күтләви шәкилдә тәләф олмасынын сәбәбләринин мүәјјәнләшдирилмәси истигамәтиндә иш апарылыр. Гағајылар вә зибилханаларла бағлы һекајә исә үзәриндә ишләнән версијалардан садәчә бирдир. Билдијимә көрә, бу һәлә јекун гәрар дејил вә мән билирәм ки, Росприроднадзордан, Елмләр Академијасындан вә Үмумрусија Балыгчылыг вә Океанолокија Институтундан олан һәмкарлар бу проблем үзәриндә ишләјирләр. Вә мәнә елә кәлир ки, Дағыстанда јалныз белә бир вәзијјәтин суитиләрин күтләви өлүмүнә сәбәб олдуғуну бирмәналы сөјләмәк һәлә тездир.

Әкәр һәгигәтән дә сәбәб будурса, гағајылар, зибилләр, суитиләр бир-биринә нечә бағлыдыр?

-Демәлијәм ки, истәнилән гуш һәм гушларын өзләри, һәм дә дикәр һејван нөвләри вә инсанлар үчүн тәһлүкәли олан мүәјјән нөв вирус хәстәликләринин һәм дашыјычысы, һәм дә еһтијатыдыр. Үмумијјәтлә, өтән әсрин 70-80-чи илләриндән мәлум олуб ки, көчәри гушлар мүхтәлиф хәстәликләр вә вируслар, о чүмләдән грип вирусу дашыјыр. Инди бизә мәлум олду ки, мүхтәлиф вируслар инсан мүһитинә нечә дахил олур, актив шәкилдә чохалмаға башлајыр, нөвләрарасы манеәни кечәрәк пандемијанын сәбәбинә чеврилир. Узаға кетмәјә еһтијач јохдур, һамымыз коронавирусумузу чох јахшы хатырлајырыг. Бу, вирусларын бир һејван нөвүндән дикәринә кечмәјә башладығы анлардан биридир.

Буна көрә дә гушлар јарасаларла бирликдә һәмишә мүхтәлиф вирус хәстәликләринин дашыјычысы вә сығыначаг јери олублар. Бу вәзијјәтдә јени һеч нә баш вермәјиб. Полигонлара кәлинчә, тәбии ки, онлар илк нөвбәдә, хүсусилә Дағыстанда гышлајан гуш нөвләринин топландығы јерләрдир. Гушлар шимал бөлкәләриндән, чохлу сајда мүхтәлиф гушлардан гышламаг үчүн ораја учур. Вә гушлар арасында вирал материалларын мүбадиләси вар. Бу, кифајәт гәдәр ашкар мәгамдыр, һәмишә олуб вә олур. Бу вәзијјәтдә, һәр һансы бир епизоотијанын инкишафы олмаса, зибилханалар гушлар үчүн фајда ола биләр. Гуш грипи гушчулуға, ев тәсәррүфатына вә гушчулуға тәсир едән чох чидди амил ола биләр. Ахы бүтөв заводлар гуш грипи јолухдуғуна көрә мал-гараны бағлајыб мәһв етмәли олдулар. Бу програмын мүтләг өз јери вар.

Бунун мөһүрләрлә нечә әлагәси вар? Һакимијјәтин гәрары олана гәдәр буну музакирә етмәјәк. Мәнчә, бу һагда данышмаг һәлә тездир.

Бир нечә күн сонра чимәрликдә Оасис ады илә даһа сәккиз өлү суити тапылды. Үмумијјәтлә, Дағыстанда хәстә еколожи вәзијјәтчохдан мәлумдур, лакин дәнизә ахан чиркли канализасија вә ејни зибилликләр бу күн дә актуаллығыны горујур. Нијә бу проблем һәлл олуна билмир?

-Проблемин кумулјатив тәсири вар. Инсанлар чохдан зибил атырлар. Бөјүк мигдарда пластик нисбәтән јахынларда ортаја чыхды. Вә онун јығылмасы вә емалы илә бағлы проблемләр артыг кәскинләшир. Әслиндә, вәбанын орта әсрләрдә баш вермәсинин версијаларындан бири, о чүмләдән күчәләрдә сичовулларын јетишдирдији чохлу зибилин олмасы. Еколокија һәр шејлә бағлыдыр. Зибил варса, ону актив шәкилдә истеһлак едән һејванлар вар. Сонра бәзи хәстәликләрин өтүрүлмәси илә бағлы һекајә башлајыр.

Бир чох рајонларда еколокијанын һазырки вәзијјәтинә кәлинчә, демәк олар ки, мүәјјән дәјишикликләр баш верир. Чох вахт мәнфи дәјишикликләр иглим дәјишиклији, сујун кәсилмәси илә әлагәләндирилә биләр. Биз билирик ки, мәсәлән, Волганын суварылмасы кәскин шәкилдә дәјишир, бунунла әлагәдар Хәзәр дәнизинин сәвијјәси дәјишир. Чох охшар вәзијјәт, һәтта даһа бөјүк дәрәчәдә Донда. Ашағы суда онун сәвијјәси кәскин шәкилдә азалыр.

Бүтүн екосистем дәјишир. Бәс бу дәјишикликләр бу вә ја дикәр нөвләрә вә үмумијјәтлә, рекионун еколокијасына, рекионун екосистеминин рифаһына нечә тәсир едәчәк? Бурада биз анчаг мүнасибәтләри баша дүшә, баха, мүшаһидә едә вә ахтара биләрик.

Јахын кәләчәкдә вәзијјәт дәјишмәсә, сизчә, бу рекиону нә көзләјир?

-Полигонлара вә гушлара кәлинчә, һәр шеј олдуғу кими галса, гуш грипи вирусларынын, мәсәлән, гушчулуг тәсәррүфатларына өтүрүлмәси илә бағлы вәзијјәтләр белә олачаг.

**Сәһифәни һазырлады:
С.Мирһәмидова**

ШАНЛЫ ЈУБИЛЕЈ

Рүстәм Мурадов шаир Рәсул Һәмзәтовун јарадычылығынын популјарлашдырылмасы тәшәббүсүнү дәстәкләјиб

Шәрг һәрби Даирәси гошунларынын команданы, кенерал-лејтенант Рүстәм Мурадов республикада дағыстанлы шаир Рәсул Һәмзәтовун јарадычылығына һәср олунмуш аксијанын кечирилмәсини дәстәкләјиб. О, Дағыстан рәһбәрлијинә Русија Федерасијасы Президентинин елан етдији Һәмзәтов илиндә кечирилән тәдбирләрин уғурла һәјата кечирилмәсини арзулајыб:

«Абдулмуслим Мүһиддинович, мән сизин аксијаныза гошулмаг истәјирәм. Көзәл тәшәббүсдүр. Бөјүк шаирин 100 иллији. Өзүм билирәм- онун шерләри вәтәндән узагларда хүсусилә үрәјиисидир. Дағыстан, доғма торпаг, валидејнләр вә достлар һаггында чох көзәл сөзләр.

Мүһарибә һаггында да чох актуал шерләри вар. Мәсәлән, бурада бәзи сөзләр вар. Мән онлары хүсуси олараг јаздым:

Мән дүнјада оланда…

Мән орада мүһарибәдә һәлак олан гардашларла көрүшәчәјәм:

-Јахшы, өлкә нечәдир? Вәтән нечәдир? Ев нечәди?...

Илк дәфә мәнә јалан данышмаг истәјәчәкләр.

Бөјүк мүһарибәнин тарлаларына дүшәнләр кими

Артыг өлкә олмадығыны сөјләмәк?..

Букүнкү вәзијјәтин маһијјәтини көстәрән һејратамиз бир шер. Ахы Рәсул Һәмзәтов Совет Иттифагыны мүдафиә едәрәк ики бөјүк гардашыны итирди вә нәтичәдә о, дағылды. Онлардан биринин Крымын мүдафиәси заманы һәлак олмасы диггәти чәкир. Өзү дә тәкчә о јох-милјонларла инсанымыз Крымы вә Донетски, Луганск вә Днепри мүдафиә едәрәк јерә јыхылды.

Нә үчүн? Рәсул Һәмзәтов дејиб ки, ким кечмиши тапанча илә вурурса, кәләчәк дә топла атачаг. Вә белә дә олду.

Сәни гучаглајырам! Рәсул Һәмзәтов илини ән јүксәк сәвијјәдә кечирмәји арзу едирәм!», -дејә Рүстәм Мурадов билдириб.

Пулсуз һүгуги јардым көстәриләчәк

Јанвар сессијасында республика Парламентинин сәдри Заур Асевович Аскендеровун рәһбәрлији илә бир сыра чох мүһүм гәрарлар гәбул едилди.

Мәсәлән, пулсуз һүгуги јардым һаггында республика ганунуна дәјишиклик едилмәси һаггында. Инди сәфәрбәр едилмиш һәмвәтәнләримиз вә онларын аилә үзвләри пулсуз һүгуги јардым алмаг һүгуги олан вәтәндашлар категоријасына дахил едилиб. Белә бир тәдбир вахтындадыр: дөјүшчүләримиз вә онларын јахынлары мүхтәлиф өдәнишләр вә дикәр нөв сосиал дәстәк алмаг һүгугуна маликдирләр, индии лазым

олан һәр шеји тәшкил етмәк даһа асан вә даһа сүрәтлидир. Һәјатда һүгуги јардыма еһтијач дујулан башга вәзијјәтләр дә ола биләр. Буну тәкчә дөвләт һүгуг бүросуна дејил, һәм дә дөвләт органларындакы һүгугшүнаслара мүрачиәт етмәклә әлдә едә билмәјиниз вачибдир.

Чәбһә хәттиндә олан дағыстанлылар, чәсур сојдашларымыз баша дүшмәлидирләр: онлары көзләјирләр, аиләләринә гајғы көстәрилир, дөвләт онлара һәр шејдә көмәк етмәјә һазырдыр. Мән вә һәмкарларым бундан сонра да һәрбчиләримизә дәстәк үчүн ганун лајиһәләри ирәли сүрмәк вә дәстәкләмәк нијјәтиндәјик.

БИЗӘ ЈАЗЫРЛАР

Мәһрәға кәндиндә јени тибб мәнтәгәси

Мәһрәға кәнди Табасаран рајонунун ири вә гәдим јашајыш мәнтәгәләриндән биридир. Советләр вә сонракы дөврләрдә Мәһрәға кәндинин абадлашдырма истигамәтиндә бир сыра тәдбирләрин көрүлмәси давам етдирилир. Әслиндә «Од јери» адландырылан Мәһрәға кәндиндә тарихин, мәдәнијјәтинин, адәт вә әнәнәләринин даһа дәриндән өјрәниләрәк кәләчәк нәсилләрә өтүрүлмәси вә онларын кәләчәк јашајышлары үчүн чохлу ишләр көрүлмәјә башламышдыр. Фәрәһлидир ки, Мәһрәға һала дүшмүш тибб мәнтәгәсинин мәсәләси арадан галдырылмышдыр. Русијанын Сәһијјә Милли Федерал Програмы чәрчивәсиндә кәндимиздә һәр үч мәһәләјә јахын бир мәсафәдә бөјүк тибб мәнтәгәси тикилиб истифадәјә верилмишдир. Тәнтәнәли ачылышда рајон башчылары, рајон хәстәханасынын нүмајәндәләри, Дағыстан Республикасынын Халг Мәчлисинин депутаты, кәнд бирләшмәсинин башчысы, тибб ишчиләри вә дикәр тәшкилатларын нүмајәндәләри иштирак етмишләр. Тибб мәнтәгәси лазымы аваданлыгла тәчһиз едилмиш вә бурда ишләјәнләр үчүн һәр тәрәфли шәраит јарадылмышдыр. Јени истифадәјә верилмиш тибб мәнтәгәсинин ачары јени тәјин олумуш Кәмран Мирзәјевә тәгдим едилмишдир. Кәндимизин һәјјатында бөјүк һадисәјә чеврилмиш тибб мәнтәгәсинин ачылышы бу күн рајонда давам етдирилән горучулуг сијасәтинин парлаг нүмунәсидир. Кәнд әһалиси буну вачиб һадисә кими гијмәтләндирәрәк дөвләтмизин халгын рифаһыны билавасит јерләрдә јахшылашдырылмасы истигамәти мәгсәдилә көрүлдүјүну дәриндән дәрк едир.

кәндиндә бир нечә јени објектләрин тикинтиси вә абадлашдырылмасы, кәнд јолларынын тәмири нәзәрдә тутулмушдур. Артыг планлашдырылмыш бир сыра ишләр баша чатдырылмыш вә онлар фәалијјәтә башламышдыр. Мәһрәға кәндинин ики мәһәлләсинә кедән јоллар тәмин олунуб истифадәјә верилмишдир. Бунлардан әлавә кәндин Гумрал мәһәлләсиндә ушаглар вә кәнчләр үчүн ејләнчә-истираһәт паркы истифадәјә верилиб. Мәһрәға кәнд 2 нөмрәли орта үмумтәһсил мәктәбинин көһнә корпусу бүтөвлүклә тәмир олумуш вә идман залы тикилмишдир. Нәһајјәт узун илләр јарарсыз

Һәсәнбәј Хидиров

РӘСУЛ ҺӘМЗӘТОВ-100

Рәсулу охујуруг

Јанварын 30-да, Дәрбәнд шәһәр № 20 сајлы Рәсул Һәмзәтов адына орта мәктәбдә Дағыстанын халг шаири, даһи шәхсијјәт Рәсул Һәмзәтовун анадан олмасынын 100 иллијинин тәнтәнәли ачылышы олду. Русија Федерасијасынын Президенти В. В. Путинин Фәрманына ујғун олараг 2023-чү или Дағыстанын Халг шаири Р. Һәмзәтовун анадан олмасынын 100 иллијинин гејд олунмасы или елан едиб. Бу ил боју республикада даһи шаирин јубилејинә һәср олунмуш тәдбирләр кечириләчәк.

Тәдбирин ачылышында, Шәһәр Мәчлисинин сәдри Һәсән Мирзәјев гонаглары саламлады. «Рәсул Һәмзәтов әдәби сәнәтин мүхтәлиф формаларыны јарадан јарадычы вә дүшүнән шәхсијјәт иди. Р. Һәмзәтовун әсәрләри бу күн үчүн актуалдыр вә бүтүн чәмијјәтимиз үчүн бөјүк мараг доғурур. О, өз чәмијјәтини, өлкәсини, шәһрәтләндирән инсанлардандыр».

Дәрбәнд шәһәр, шәһәр даирәси башчысынын мүавини Видади Зејналов билдириб ки, «2023-чү ил әрзиндә, Рәсул Һәмзәтовун анадан олмасынын 100 иллијинин гејд олунмасы чәрчивәсиндә Дәрбәнддә мүхтәлиф тәдбирләрин кечирилмәси нәзәрдә тутулуб. Артыг бүтүн тәһсил вә мәдәнијјәт мүәссисәләри «Рәсулу оху» кампанијасына гошулуб. Бир сыра үмумшәһәр тәдбирләринин кечирилмәси дә нәзәрдә тутулуб ки, бунлардан ән әламәтдары. Шәһәрин бөјүк күчәләриндән биринә, Р. Һәмзәтовун адынын верилмәсидир. Бундан әлавә, артыг Дәрбәнддә шмарт(«Ағыллы») дајаначағлардан истифадә етмәклә «Рәсулу биркә охујуруг» маарифләндиричи лајиһәјә старт верилиб.

Тәдбирдә, Р. Һәмзәтовун әсәрләри, еләчә дә бөјүк шаирин шеирләри әсасында һазырланмыш мусиги вә хореографик нөмрәләр тәгдим олунуб. «Дәрбәнд» Бәләдијјә маһны вә рәгс ансамблы, Азәрбајчан Дөвләт Драм Театрынын актрисасы, шаирә Зејнәб Дәрбәндли, Табасаран Дөвләәт Драм Театрынын актрисасы Динара Һәсәнова, Ләзки Дөвләт Мусигили Театрынын режиссору, Дағыстан Республикасынын әмәкдар артисти Руслан Пирвердијев, ДР халг артисти Абдулла Мәһәммәдмирзәјев, ДР әмәктар артисти Елчин Кулијев, муғәнни Дашдыбәј Исмајылов, «Күнәш» хореографик ансамблы, «Импулс» хореографик ансамблы, «Хошбәхт ушаглыг» вокал студијасы,

Гонаглар, Азәрбајчан Дөвләт Драм Театрынын директору Фирдоуси Әскәров, Дәрбәнд шәһәр Мәркәзләшдирилмиш китабханалар системинин директору Диана Әлијева вә башгалары.

Халг шаиринин 100 иллијинә һәср олунмуш тәнтәнәли тәдбир, Дәрбәнд шәһәр № 20 сајлы мәктәбин әразисиндә јерләшән «Ағ дурналар» абидәси өнүндә күл дәстәләринин гојулмасы илә баша чатыб.

Тәдбирин гонағы, Украјнада Хүсуси Тәјинатлы һәрби әмәлијјатын иштиракчылары олан Мәликов гардашлары олуб.

Һ. Асланов

МАРАГЛЫ ЛАЈИҺӘ

«Рәсулу бирликдә охујаг»

Дағыстандакы «Ағыллы» дајаначагларда шаир Рәсул Һәмзәтовун шерләри охуначаг

Дағыстанын халг шаири Рәсул Һәмзәтовун анадан олмасынын 100 иллијинин гејд едилмәси чәрчивәсиндә Дәрбәнддә «Ағыллы» дајаначагълардан истифадә етмәклә «Рәсулу бирликдә охујаг» маарифләндиричи лајиһәјә старт верилиб.

«Ағыллы» дајаначагларын дахилиндә јерләшән екранларда даһи шаирин әсәрләри јајымланыр.

Јахын вахтларда лајиһә дикәр смарт шәһәр дајаначагларында да һәјата кечириләчәк.

Б.Пирмәһәммәдов

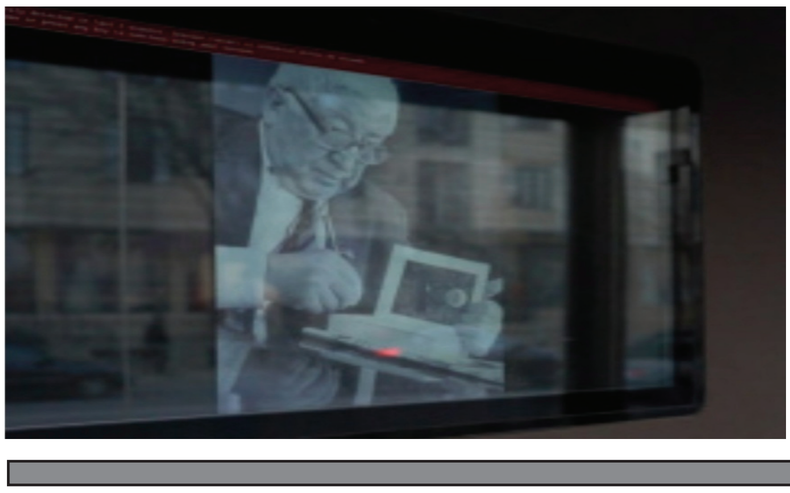

ИШЧИ КӨРҮШҮ

Әмәкдашлығын инкишафы мүзакирә едилмишдир

Бу күнләрдә Дағыстанын башчысы Серкеј Меликов Туризм. РФ корпорасијасынын баш директору Серкеј Сухановла көрүшмүшдүр. Ишчи көрүшүнүн башлыча мөвзулары Туризм. РФ корпорасијасынын Дағыстанын Хәзәр саһилинин турист потенсијалынын инкишафы үзрә республика илә гаршылыглы фәалијјәтинин перспиктивләри, устад-планлашдырма васитәләриндән истифадә едәрәк кәләчәк курортларын әразиләринин комплекс инкишафынын мүмкүнлүјү вә инвесторларын чәлб едилмәси үзрә рекионун систем иши мәсәләләри олмушдур.

Тәрәфләр һәмчинин дә Дәрбәнд шәһәриндә «Отел Палас Дербент» инвестисија лајиһәсинин реализә едилмәсини дә мүзакирә етмишләр. Лајиһә 183 нөмрәли фонд нөмрәсилә 1,4 һектар саһәдә беш улдузлу отелин, термал су бағлы вә күчә һөвзәләри илә спа-комплекси, вә һәмчинин дә аилә истираһәти үчүн идман вә әјләнчә комплексләринин тикинтисини нәзәрдә тутур.

Гејд етмәлијик ки, РФ.Туризм корпорасијасы Русијада дахили туризмин игтисади потенсиалыны мејдана чыхартмагдан өтрү јарадылмышдыр. Корпорасија субјектләрлә бирликдә өлкәнин турист кластернин вә дөвләт- шәхси әмәкдашлыг принсипләриндә онларын инфраструктурларынын инвестисија илә тәмин едилмәсинин формалашдырылмасы илә мәшғул олур

М. Сејидов

ИШЧИ КӨРҮШУ

Әмәкдашлығын инкишафы мүзакирә едилмишдир

Бу күнләрдә Дағыстанын башчысы Серкеј Меликов Туризм. РФ корпоррасијасынын баш директору Серкеј Сухановла көрүшмүшдүр.

Ишчи көрүшүнүн башлыча мөвзулары Туризм. РФ корпоррасијасынын Дағыстанын Хәзәр саһилинин турист потенсијалынын инкишафы үзрә республика илә гаршылыглы фәалијјәтинин перспективләри, устад-планлашдырма васитәләриндән истифадә едәрәк кәләчәк курортларын әразиләринин комплекс инкишафынын мүмкүнлүјү вә инвесторларын чәлб едилмәси үзрә рекионун систем иши мәсәләләри олмушдур.

Тәрәфләр һәмчинин дә Дәрбәнд шәһәриндә «Отел Палас Дербент» инвестисија лајиһәсинин реализә едилмәсини дә мүзакирә етмишләр. Лајиһә 183 нөмрәли фонд нәмрәсилә 1,4 һектар саһәдә беш улдузлу отелин, термал су бағлы вә күчә һовзәләри илә спа-комплекси, вә һәмчинин дә аилә истираһәти үчүн идман вә әјләнчә комплексләринин тикинтисини нәзәрдә тутур.

Гејд етмәлијик ки, РФ. Туризм корпоррасијасы Русијада дахили туризмин игтисади потенсијалыны мејдана чыхартмагдан өтрү јарадылмышдыр. Корпоррасија субјектләрлә бирликдә өлкәнин турист кластернин вә дөвләт- шәхси әмәкдашлыг принсипләриндә онларын инфраструктурларынын инвестисија илә тәмин едилмәсинин формалашдырылмасы илә мәшғул олур

М. Сејидов

Серкеј Меликовла бирбаша әлагәдә сәсләнән бир нечә мәсәлә артыг өз һәллини тапыб

һәллини тапан мәсәләләр:

Әлил ушаг анасы Зара Сулејмановаја јардым көстәрилиб: Кајтаг рајон ичра башчысы лазыми дәрманлар вә әлил арабасы алыб;

Јахын вахтларда Гарабудагкәнд сакини, дул арвад вә үч ушаг анасы Белла Гамзајеванын евинин газлашдырылмасы ишләринә башланачаг, лајиһә-смета сәнәдләри артыг һазырдыр вә тәсдиг үчүн көндәрилиб;

Шамил рајону Һебда кәндиндән олан әлил үчүн хүсуси тибби чарпајы алыныб;

Бујнакски рајонунда күчәләрдән биринә ХҺӘ-ын мәрһум үзвү Шамил Һачымурадовун ады верилиб;

Саһибкарлыг вә Инвестисијалар Акентлијинин нүмајәндәләри «Сосиал такси» лајиһәсинин ичрасы илә бағлы Сакинат Магомедова илә көрүшүб;

Саһибкара туризм лајиһәсинин һәјата кечирилмәсиндә көмәклик көстәриләчәк вә инфраструктур објектләринин тикинтисинә хәрчләнән вәсаитин бир һиссәсини компенсасија едәчәк;

Хејријјәчи зәркәрлик емалатханасынын ичарә һаггынын өдәнилмәсиндә «Хејирхаһлыг чархы» Хејријјә Фондуна көмәк едәчәк;

Палмира микрорајонунда тулланты суларынын ахыдылмасы лајиһәси експертизадан кечирилир;

Дағыстан Рәһбәринә бирбаша хәтт илә мүрачиәт едән јашајыш бинасынын сакинләринин һәјәти бу ил абадлашдырылачаг.

С.Мамајев

Тәбии газдан мотор јаначағы кими истифадә

Абдулмүслимов тәбии газдан мотор јаначағы кими истифадәнин кенишләндирилмәси барәдә көстәриш вериб

Белә бир көстәриши Дағыстанын баш назири Абдулмүслим Абдулмүслимов рекионал енеркетика вә тарифләр назирлијинин әмәкдашлары илә көрүшү заманы вериб.

Абдулмүслимовун сөзләринә көрә,тәбии газдан мотор јаначағы кими истифадәнин кенишләндирилмәси бахымындан республика илә «Газпром Газомоторноје Топливо» ММЧ арасында имзаланмыш мүгавилә чәрчивәсиндә Дағыстанда ишләр зәиф апарылыр.

«Тикинтиси нәзәрдә тутулан бир нечә автомобил газдолдурма компрессор стансијасындан һеч бири һәлә тикилмәјиб.Өзүнүз нәтичә чыхарын.Бу истигамәтдә иши күчләндирмәјә дәјәр»,-дејә Назирләр Кабинетинин рәһбәри вурғулајыб.

ҺӘМЗӘТОВ-100

Аксијада иштирак едиб

Дағыстан Республикасынын әмәк вә сосиал инкишаф назири Мурад Казијев Дағыстан һөкумәтинин «Рәсулу охујуруг» аксијасында иштирак едиб.

Гејд едәк ки, аксија Дағыстан Республикасы һөкумәтинин сәдри Абдулмүслим Абдулмүслимовун ифасында доғма авар дилиндә шеирин охунмасы илә башлајыб.

Аксијада иштирак етмәк үчүн шаирин севимли әсәрини охумаг вә видеону ВК, Одноклассники вә Телеграм сосиал шәбәкәләриндә # ReadRәsul һәштәги илә јерләшдирмәк вә rasul.gamzatov.23@mail.ru elektron почт үнванына көндәрмәк лазымдыр. «Тәшвигат иштиракчысы» гејди вә әлагә мәлуматлары.

Ән јахшы видеочархлары республиканын баш назири А.Абдулмүслимов шәхсән сечәсәк вә фәргләнәнләри мүкафатландырачаг.

К.Бабајева

Дағыстан кәнд туризминин инкишафы үчүн чәлбедичи рекион адландырылыб

Русија Федерасијасынын Кәнд Тәсәррүфаты Назирлији фермерләрә гануни шәкилдә кәнд туризми илә мәшғул олмаға имкан верәчәк ганун лајиһәси һазырлајыр.Бу барәдә «Известија»нәшри идарәнин мәтбуатхидмәтинә истинадән хәбәр верир.

Дағыстан вә Шимали Осетија-Аланија кәнд туризминин инкишафы үчүн Шимали Гафгазын приоритет рекионлары сырасындадыр

Лајиһәнин мај ајына гәдәр һазыр олачағы вә нојабрда Дөвләт Думасына бахылмасы үчүн тәгдим едиләсәји күман едилир. Идарә һесаб едир ки,онун көмәји илә Русијада кәнд туризмини инкишаф етдирмәк мүмкүн олачаг.Беләликлә,фермерләр мәһсул сатышынын һәчмини артыра вә бунунла да истеһсалы рентабеллијини артыра биләчәкләр.

Баш редактор əвəзи
Т.Г. ӘЛӘКПӘРОВ

Мәсул катиб
А.һ.МӘММӘДОВА

Шөбә редакторлары:
К.Г.БАБАЈЕВА
Р.М. МУСАЈЕВ

Мүхбирләр:
М.СЕЈИДОВ
С. МАМАЈЕВ
Б. ПИРМӘҺӘММӘДОВ
С. МИРҺӘМИДОВА
һ.АСЛАНОВ

Баш мүһасиб
М. И.РӘҺИМОВА

РЕДАКСИЈАНЫН ВӘ НӘШРИЈЈАТЫН ҮНВАНЫ:

368600, Дағыстан Республикасы, Дәрбәнд шәһәри, Ленин күчәси, 37
тел.-факс (240) 4-73-59,
факс (240) 4-74-33
www.derbend.ru
(E-mail: gazetaderbend@mail.ru)
Телефонлар: баш редактор 89894856030, үмуми шөбә 89604204987

«Типографија-М» ММЧ-дә чап едилиб.
Индекс 368600
Мәтбәәнин үнваны
Дәрбәнд шәһәри,
С.Гурбанов күчәси, 25
Телефон: 4-50-76

Гәзетин чапынын кејфијјәти барәдә мәтбәәјә мүрачиәт едә биләрсиниз.

Рабитә, информасија технолокијалары вә күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт (Роскомнадзор).
Күтләви информасија васитәләринин гејдијјаты һаггында
Шәһадәтнамә
ДР үзрә рабитә, информасија технолокијалары вә Күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт идарәси.
ПИ № ТУ05-00428
21.05.2019 г.

Материалларда кедән фактлар үчүн мүәллифләр мәсулијјәт дашыјырлар. Мүәллифләрин мөвгеји илә редаксијанын мөвгеји ујғун кәлмәјә биләр.

Индекс: ПА463
Чапа имзаланды: 3.02. 2023.

Фактики олараг 9.30
Саат 10.00

Тираж 2000
Сиф. №